Врз основа на член 41 ставови (1), (13) и (38) од Законот за фитофармација (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 302/20, 274/22 и 129/23), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА ПЛАНОТ И ПРОГРАМАТА ЗА ОБУКИ ОД ОБЛАСТА НА ФИТОФАРМАЦИЈАТА, ФИТОМЕДИЦИНАТА И ОДРЖЛИВАТА УПОТРЕБА НА ФИТОФАРМАЦЕВТСКИТЕ ПРОИЗВОДИ, ЗА ПРОГРАМАТА ЗА ПОЛАГАЊЕ НА ИСПИТОТ ЗА ПРОФЕСИОНАЛЕН КОРИСНИК, ДИСТРИБУТЕР ИЛИ СОВЕТНИК, КАКО И ЗА НАЧИНОТ НА БОДУВАЊЕТО НА ПРВИОТ И ВТОРИОТ ДЕЛ ОД ИСПИТОТ (*)

Член 1

Со овој правилник се пропишува планот и програмата за обуки од областа на фитофармацијата, фитомедицината и одржливата употреба на фитофармацевтските производи, за програмата за полагање на испитот за професионален корисник, дистрибутер или советник, како и за начинот на бодувањето на првиот и вториот дел од испитот.

Член 2

(1) Обуките од областа на фитофармацијата, фитомедицината и одржливата употреба на фитофармацевтските производи се спроведуваат по програма на тематски единици, како и минимален број на часови согласно следниот план:

(*)Со овој правилник се врши усогласување со Директивата 2009/128/ЕЗ на Европскиот парламент и Советот од 21 октомври 2009 година за воспоставување рамка за дејствување на Заедницата за да се постигне одржлива употреба на пестициди (CELEX бр. 32009L0128).

Категорија	Програма за обуки од областа на фитофармацијата, фитомедицината и одржливата употреба на фитофармацевтските производи (тематски единици)	Број на часови на обука	
		Број на часови за основна обука од областа на фитофармацијата, фитомедицината и одржливата употреба на фитофармацевтските производи	**Број на часови за обука за обновување на знаењето од областа на фитофармацијата, фитомедицината и одржливата употреба на фитофармацевтските производи**
Професионален корисник	1. Законодавство во областа на фитофармацијата, фитомедицината и одржливата употреба на фитофармацевтските производи.	1	1
Советник		2	1
Дистрибутер		2	1
Професионален корисник	2. Постоењето и ризиците од нелегалните (фалсификувани) фитофармацевтски производи за заштита на растенијата и методите за откривање на таквите производи.	1	1
Советник		2	1
Дистрибутер		3	1
Професионален корисник	3. Опасностите и ризиците поврзани со фитофармацевтските производи, нивно препознавање и контролирање, а особено: а) ризиците за луѓето (оператори, жители, луѓе кои живеат во близина на третирање со фитофармацевтски производи, луѓе кои влегуваат во прскани области и оние кои ракуваат со опрема, берат, жнеат или јадат прскани производи), како и дополнителни фактори кои ги влошуваат овие ризици, б) симптоми на труење со фитофармацевтски производи и мерки за прва помош и в) ризици за нецелните растенија, дивиот растителен свет, биолошката разновидност и воопшто животната средина.	4	1
Советник		4	1
Дистрибутер		4	1
Професионален корисник	4. Стратегиите и техниките за интегрираното управување со штетни организми, стратегиите и техниките за интегрирано управување со растителните култури, принципи на органско земјоделство, методи за биолошка контрола на штетниците, информации за основните принципи и растителните култури или специфичните секторски насоки за интегрирано управување со штетниците.	2	2
Советник		8	2
Дистрибутер		4	2
Професионален корисник	5. Компаративно проценување за да се направи најповолниот избор на фитофармацевтски производ со најмали несакани дејства врз човековото здравје, нецелните организми и животната средина од сите дозволени производи за определен штетник во конкретна ситуација.	2	1
Советник		2	1
Дистрибутер		2	1

Професионален корисник	6. Мерки за минимизирање на ризиците за луѓето, нецелните организми и животната средина: практики за безбедно работење при чување, ракување и мешање на фитофармацевтски производи и изложување на празна амбалажа, други контаминирани материјали и вишок фитофармацевтски производи (вклучувајќи ги мешавините во резервоарите), било да се во концентрирана или разредена состојба; препорачан начин на контролирање на изложеноста на операторот (опрема за лична заштита).	1	1
Советник		4	1
Дистрибутер		2	1
Професионален корисник	7. Пристапи базирани на ризик со кои се внимава на варијаблите за локално прочистување на водата како што се климата, почвата и видовите растителни култури и истекување.	1	1
Советник		2	1
Дистрибутер		1	1
Професионален корисник	8. Постапки за подготовка за користење на опремата за апликација на фитофармацевтските производи, вклучувајќи и калибрација, за нејзино работење со минимален ризик во однос на корисникот, другите луѓе, нецелните животни и растителните видови, биолошката разновидност и животната средина, вклучувајќи ги и водените ресурси.	4	2
Советник		6	2
Дистрибутер		3	2
Професионален корисник	9. Користењето и одржувањето на опремата за апликација на фитофармацевтски производи, посебните техники на прскање (на пр. прскање со мал обем и прскалици со мало распрскување), целите за техничка проверка на распрскувачите кои се употребуваат и начините за подобрување на квалитетот на прскање, како и посебните ризици кои произлегуваат од опремата за рачно нанесување на фитофармацевтски производи или грбните прскалки и релевантните мерки за справување со ризиците.	2	1
Советник		2	1
Дистрибутер		2	1
Професионален корисник	10. Прва помош за заштита на човековото здравје, животната средина, вклучувајќи ги водените ресурси во случај на ненадејно истекување и контаминација и екстремни временски услови кои ќе резултираат со ризик од протекување на фитофармацевтските производи.	3	1
Советник		3	1
Дистрибутер		3	1
Професионален корисник	11.Посебна грижа во заштитените региони на изворите за вода за пиење.	1	1
Советник		2	1
Дистрибутер		1	1
Професионален корисник	12.Следење на здравствената состојба во државата, собирање на статистики за инциденти и опис на инцидентите кои се доставуваат до Јавната здравствена установа Универзитетска клиника за токсикологија за какви било инциденти од труења или можни сомненија за труења.	1	1
Советник		1	1
Дистрибутер		1	1

Професионален корисник	13.Водење евиденција за секоја употреба на фитофармацевтски производ во согласност со законодавството на Република Северна Македонија.	2	1
Советник		2	1
Дистрибутер		2	1
Професионален корисник	14.Ентомологија	3	3
Советник		10	3
Дистрибутер		10	3
Професионален корисник	15.Фитопатологија	3	3
Советник		10	3
Дистрибутер		10	3
Професионален корисник	16.Фитофармација и хемија	5	2
Советник		10	3
Дистрибутер		10	3
Професионален корисник	17.Физиологија на растенија	4	2
Советник		10	3
Дистрибутер		10	3
Професионален корисник	**ВКУПНО**	**40**	**25**
Советник		**80**	**25**
Дистрибутер		**70**	**25**

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, лице кое има ниво на квалификации VI А според Македонската рамка на квалификации или најмалку 240 кредити стекнати според ЕКТС или завршен VII/1 степен, од областа на земјоделските науки и има стекнато најмалку звање дипломиран земјоделски инженер не треба да ги посетува тематските единици под реден број 14, 15, 16 и 17 од Програмата за обука од областа на фитофармацијата, фитомедицината и одржливата употреба на фитофармацевтски производи, доколку согласно наставниот план и програма за стекнато звање дипломиран земјоделски инженер има посетувано настава и има положено испит од овие тематски единици.

Член 3

Програмата за полагање на испитот за професионален корисник, дистрибутер или советник ги содржи следните прописи и градиво:

1) Закон за фитофармација (*), консолидирана верзија објавена на www.mzsv.gov.mk;

2) Закон за управување со пакување и отпад од пакување (*), консолидирана верзија објавена на www.mzsv.gov.mk;

3)) Закон за хемикалии, консолидирана верзија објавена на www.mzsv.gov.mk;

4) Прирачник за обука на советник, дистрибутери и професионални корисници за одржлива употреба на фитофармацевтски производи, издание Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, интерен прирачник објавен на www.mzsv.gov.mk;

5) Прирачник за контролен преглед на машините и опремата за апликација на пестициди, издание Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, интерен прирачник објавен на www.mzsv.gov.mk;

6) Прирачник за општа фитофармација, издание Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, интерен прирачник објавен на
www.mzsv.gov.mk;

7) Прирачник за земјоделци ГЛОБАЛГАП Верзија 4.0, интерен прирачник објавен на www.mzsv.gov.mk;

8) Интегрална заштита на винова лоза, пиперка и домат од позначајните штетници и болести во Северна Македонија, издание на FAO од поддршка за одобрување на националниот надзор на штетници кај растенија и системот за фитосанитарна сертификација (TCP/RER/3705);

9) Општа енотомологија, д-р Душан Спасов и м-р Биљана Атанасова, издавач Универзитет Гоце Делчев Штип 2012 година;

10) Земјоделска фитопатологија (општ дел), д-р Филип Пејчиновски и д-р Саша Митрев, издавач Јавна научна установа Институт за јужни земјоделски култури - Струмица, 2007 година и

11) Раст и развој кај растенијата, Џејмс Д Мецгер, извадок од Наука за растенијата, раст, развој и примена на култивираните растенија –Тетово 2007 година, објавен на www.mzsv.gov.mk.

Член 4

Во зависност од тежината на прашањата, бодувањето на првиот и вториот дел од испитот за професионален корисник, дистрибутер или советник се врши на следниот начин:

1) Одговорите на прашањата од првиот дел (стручен дел) се бодуваат на следниот начин:
- за точен одговор од 2 до 5 бода;
- за сличен одговор во голем обем од 1 до 2 бода;
- за сличен одговор во мал обем од 0 до 1 бод;
- за неточен одговор во мал обем од -0,5 до 0 бод и
- за неточен одговор во голем обем од -1 до -0,5 бод и

2) Одговорите на прашањата од вториот дел (студија на случај) се бодуваат на следниот начин:
- за точен одговор од 3 до 5 бода;
- за сличен одговор во голем обем од 1 до 3 бода;
- за сличен одговор во мал обем од 0,5 до 1 бод;
- за неточен одговор во мал обем од -1 до 0,5 бод и
- за неточен одговор во голем обем од -3 до -1 бод.

Член 5

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 104-320/2
29 декември 2023 година
Скопје

Министер за земјоделство,
шумарство и водостопанство,
Љупчо Николовски, с.р.